

Memòria
Institut Català de la Salut
Hospital Universitari
Vall d'Hebron

2010

Enric Argelagués Vidal

Director gerent de l'ICS

Un any més, tinc la satisfacció de presentar-vos la *Memòria d'activitats*. Com bé sabeu, durant el 2010 hem finalitzat la implementació del projecte ARGOS als vuit hospitals de l'ICS. Aquest model de treball comú per a totes les àrees d'activitat ens ha permès disposar de la història clínica electrònica única per a cada pacient, l'estandardització dels processos i la pràctica clínica, la prescripció electrònica assistida, i el diagnòstic per la imatge accessible des de qualsevol centre d'atenció primària o hospital.

Vull destacar el compromís i l'esforç de tots els col·lectius professionals implicats com a elements clau per assolir l'èxit d'aquest projecte tan complex, que va néixer l'any 2006 amb l'objectiu de garantir la sostenibilitat del sistema públic de salut a través de la millora de l'eficiència i la qualitat assistencial.

M'agradaria fer esment també a la consolidació del model d'autonomia de gestió, que ja té 87 equips d'atenció primària integrats, 77 dels quals ho han fet durant el 2010. En aquests mesos, l'ICS també ha fet un pas molt important per consolidar-se com una organització compromesa amb el desenvolupament sostenible a través de l'elaboració del Pla estratègic de responsabilitat social corporativa 2010-2014.

Amb el repàs de tota l'activitat portada a terme durant l'any 2010 volem retre comptes a la ciutadania i, alhora, deixar constància de la feina feta pels milers de professionals compromesos, motivats i altament qualificats que cada dia treballen per donar resposta a les necessitats de salut de la ciutadania i per garantir un sistema sanitari públic de la màxima qualitat.

José Luis de Sancho Martín

Gerent de l'Hospital

El 2010 ha estat un any en què l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, com la resta de l'estructura de prestació de serveis assistencials de l'Institut Català de la Salut, ha fet un important esforç de gestió fruit de decisions preses pel Govern de la Generalitat en el context de crisi econòmica. Gràcies a aquesta gestió –que garanteix una assistència de qualitat–, s'ha reduït la despesa global respecte de l'exercici anterior i s'han mantingut uns indicadors d'activitat ajustats a les previsions.

Aquest esforç ha estat una important contribució dels equips professionals de l'HUVH, reconeguda per les autoritats sanitàries del país, per a l'acompliment dels objectius de 2010.

De les grans consecucions assolides vull destacar que l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha estat acreditat com a hospital de nivell terciari pel Departament de Salut, i que la docència especialitzada de facultatius ha estat acreditada pel Ministeri d'Educació i la recerca per l'Institut de Salut Carlos III.

La implantació d'un nou model organitzatiu ha permès desenvolupar els plans estratègics de l'Hospital, de Docència (2) i de Recerca, així com la gestió per processos i la integració dels especialistes d'atenció primària.

S'ha treballat molt en les polítiques de qualitat i s'han millorat dues vegades les avaluacions del model europeu EFQM, i s'ha aconseguit un notable augment en el coneixement de què es fa a l'Hospital i en els indicadors bàsics de funcionament assistencials i econòmics, tot i tenir encara capacitat de millora.

Vull posar en relleu que l'Hospital s'ha posicionat en aquests darrers anys en el *top* de la docència i la R+D+I a escala nacional i internacional, i que s'han dut a terme importants aliances estratègiques amb altres proveïdors públics i privats en l'àmbit hospitalari i de la indústria.

Malgrat les dificultats dels darrers anys, s'ha fet un esforç per consolidar bona part de la plantilla interina i eventual i s'han renovat els caps de servei i els comandaments.

Pel que fa al futur de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, s'ha treballat en possibles escenaris i s'ha desenvolupat la major part del Pla director d'obres 2005-2010.

Només em resta subratllar el bon nivell de satisfacció dels ciutadans per l'atenció que els ofereix l'Hospital, i que queda reflectit a les enquestes, tot i l'existència d'aspectes encara millorables.

Vull reiterar, per setena vegada en què presento la memòria de l'HUVH, que els resultats obtinguts i reflectits en aquesta memòria són conseqüència del treball d'equips de professionals altament qualificats i compromesos, que orienten la seva tasca a la millora en la prestació dels serveis i de la salut dels ciutadans.

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron és el complex hospitalari més gran de Catalunya i un dels més grans de l'Estat espanyol. Té un equip de 7.095 professionals i un pressupost de 642 milions d'euros.

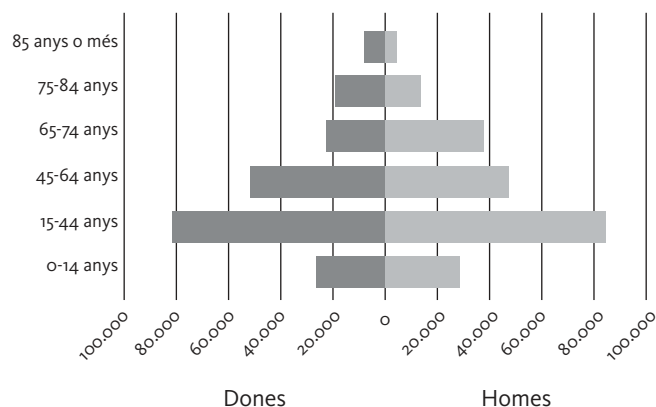
Geogràficament, està ubicat al peu de la serra de Collserola, al nord de la ciutat de Barcelona, i la seva àrea d'influència inclou els barris d'Horta-Guinardó, Nou Barris i Sant Andreu de Barcelona, i la ciutat de Montcada i Reixac. Està estructurat en tres grans àrees assistencials: Àrea General, Àrea Maternoinfantil i Àrea de Traumatologia i Rehabilitació. Al Parc Sanitari Pere Virgili, situat en un recinte pròxim al complex hospitalari, hi ha la Unitat de Cirurgia sense Ingrés; alhora, l'Hospital estén la seva activitat al CAP Horta i al CAP Sant Andreu, amb una unitat d'atenció primària especialitzada.

Amb més de 1.100 llits, estructura la seva activitat per processos: mèdic, quirúrgic, maternoinfantil, de diagnòstic biològic i de diagnòstic per la imatge. Engloba pràcticament totes les especialitats mèdiques i quirúrgiques i disposa de les modalitats assistencials que necessita per a la seva cobertura, així com serveis clínics i unitats clíniques de suport, centres docents universitaris, empreses públiques de serveis sanitaris, centres de recerca, laboratoris i altres instal·lacions que completen l'activitat assistencial de l'Hospital.

El model de gestió situa el pacient com a centre de les seves actuacions, incloent-hi la docència i la recerca; a més, l'Hospital participa en projectes catalans i estatals d'investigació. La qualitat és, doncs, un referent per als professionals de l'Hospital, per la qual cosa aquest adquireix un reconegut prestigi nacional i internacional i participa de les iniciatives del Departament de Salut i l'empresa pública Institut Català de la Salut a la qual pertany.

Població de referència	404.972
Professionals	7.095
Pressupost	641.936.479,34 euros

Població de referència per edat

L'activitat d'un dia

165	altes
179	intervencions quirúrgiques
587	urgències
3.656	consultes externes
291	sessions d'hospital de dia

Estructura

Llits totals	1.138
Llits convencionals	
Àrea General	553
Àrea de Traumatologia i Rehabilitació	196
Àrea Maternoinfantil	224
Llits de pacients crítics	
Unitat de Cures Intensives Polivalent	32
Unitat de Cures Intensives Traumatològiques	17
Unitat de Cures Intensives Pediàtriques	15
Unitat Coronària	14
Unitat Postquirúrgica de Cirurgia Cardíaca	8
Crítics nounats	45
Cremats	26
Bressols	8
Unitats de reanimació	30
Sales de parts	6
Quiròfans	39
Consultoris de consultes externes	208
Punts d'atenció d'hospital de dia	98
UCSI	
Quiròfans	6
Consultoris de consultes externes i cirurgia menor	5
Reforma de l'atenció especialitzada (RAE)	
CAP Horta (consultoris de consultes externes)	18
CAP Sant Andreu (consultoris de consultes externes)	61

■ Població de referència

Activitat assistencial

Activitat		
	Total	% variació 2010/2009
Altes	60.162	-5,72
Altes convencionals	43.706	-8,80
Altes de CMA	16.456	3,56
Altes totals + urgències de més de 24 hores	65.277	0,48
Ingressos	43.678	-6,99
Ingressos urgents	26.498	-9,76
Ingressos programats	17.180	-2,36
Estades	360.447	1,93
Hospitalització domiciliària	867	-16,15
Cirurgia	44.090	-5,84
Intervencions convencionals programades	14.235	-1,28
Intervencions convencionals urgents	4.968	-4,53
Intervencions de CMA	15.708	11,05
Cirurgia menor ambulatoria	9.179	-29,68
Urgències	214.418	-7,02
Urgències sense hospitalització	191.843	-5,89
Urgències amb hospitalització	22.575	-15,64
Consultes externes	902.928	2,84
Consultes externes de l'Hospital	667.456	6,72
Primeres visites	159.017	8,65
Visites successives	508.439	6,13
Consultes externes de primària	235.472	-6,82
Primeres visites	121.282	-4,29
Visites successives	114.190	-9,36
Sessions d'hospital de dia	71.807	7,28
Laboratori		
Peticions	460.961	
Proves	6.952.131	
Pròpies	6.935.216	
Derivades	16.915	
Proves diagnòstiques	568.505	
Gabinets	150.641	
Medicina nuclear	25.022	
Radiologia	392.842	

Font: SIAP / SIAH – SAP.

Indicadors		
	Total	% variació 2010/2009
Estada mitjana (altes convencionals) (dies)	8,25	7,38
Índex d'ocupació (%)	87,96	-3,86
% d'ingressos urgents	60,67	-2,98
Urgències/dia	587,45	-7,02
Índex de reiteració	2,22	0,25
% altes CMA/total altes	27,35	9,84
% CMA/total intervencions	44,99	7,42

Font: SIAP / SIAH – SAP.

Trasplantaments

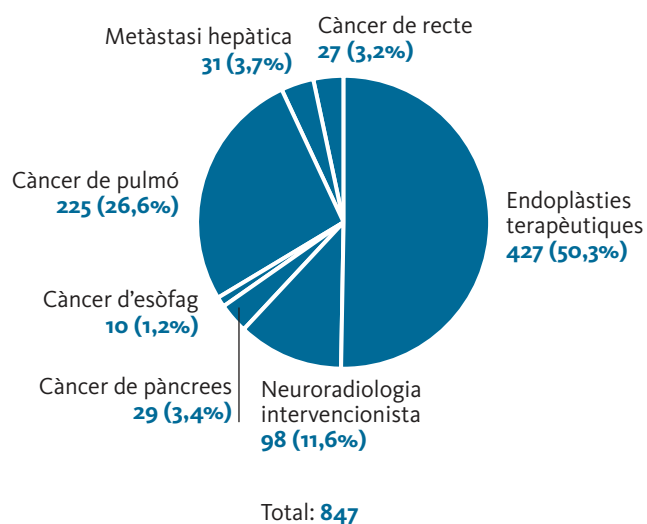
	Total	% variació 2010/2009
Renal	65	-30,11
Hepàtic	41	-34,92
Cardíac	3	0,00
Pulmonar	61	19,61
Total de cara	1	100,00
Total	171	-19,05

Font: SIAP / SIAH – SAP.

Telemedicina

Consulta telefònica malalt	8.593
Visita a distància (amb malalt)	279
Consulta a distància (sense malalt)	557
Valoració altres centres	428
Total	9.857

Activitat d'alta complexitat

Activitat d'hoteleria, cuina, bugaderia i volum de residus sanitaris

Hoteleria

Àpats servits	
Àrea General	813.419
Àrea de Traumatologia i Rehabilitació	224.513
Àrea Maternoinfantil	333.083
Urgències	81.900
Àpats de l'escola bressol	110.020

Menjador laboral

Esmorzar	327.572
Dinars	572.028
Sopars	189.125
Ressopons	179.872

Bugaderia i uniformitat

Roba rentada en bugaderies externes (kg)	2.985.147
Dispensació automàtica d'uniformitat (peces)	936.085
Esterilització tèxtil (kg)	178.108

Volum de residus sanitaris

Grup I, II (kg)	3.374.000
Grup III (litres)	1.885.868
Citotòxics (litres)	347.850
Mercuri (kg)	40

Serveis clínics

Anatomia patològica	
Biòpsies	31.216
Citologies	20.260
Estudis d'immunohistoquímica	30.269
Estudis histoquímics	16.807
Estudis del sistema nerviós central	90
Patologia molecular	3.403
Autòpsies	353
Estudis de microscòpia electrònica	132

Farmàcia	
Prescripcions monitorades	3.075.357
Intervencions sobre prescripció	38.440
Llits amb prescripció electrònica	902
Pacients ambulatoris atesos	14.671
Preparacions de quimioteràpia	48.151
Preparacions estèrils	82.177
Consultes CIM	296
Informes a la Comissió Farmacoterapèutica	33

Microbiologia	
Biologia molecular	46.689
Microbiologia	307.166
Serologia	68.837

Laboratoris	
Bioquímica	5.754.661
Hematologia	1.021.812
Immunologia	158.743
Genètica	1.658

Suport nutricional	
Pacients amb nutrició parenteral domiciliària	20
Pacients amb nutrició enteral domiciliària	379
Ingressos d'hospitalització a domicili	62
Indicació i seguiment de gastrostomies	100

Consultes externes	
Genètica	1.596
Immunologia	67
Hematologia	
Consulta de TAO	48.522
Telemàtiques TAO	6.431
Trombofílies	54
Anèmies	1.768
Suport nutricional	4.888
Total	63.326

Gabinets	
Aspirats medul·lars	946
Biòpsies de moll de l'os	371
PAAF (punció amb agulla fina)	2.027
Gabinet d'endocrinologia	313

Casuística

GRD més freqüents				
GRD	Descripció	Altes	Estada mitjana	Pes mitjà
039	Intervencions sobre cristal·lí, amb o sense vitrectomia	3.013	0	0,92
187	Extraccions i reparacions dentals	2.483	0	0,75
372	Part vaginal amb diagnòstic complicat	1.342	3,2	0,70
373	Part vaginal sense diagnòstic complicat	1.280	2,5	0,58
541	Pneumònia simple i altres trastorns respiratoris, excepte bronquitis i asma, amb c. o c. majors	923	9	2,34
359	Intervencions d'úter i annexos per carcinoma <i>in situ</i> i malalties no malignes, sense c. o c.	866	1,2	1,10
381	Avortament amb raspat o histerotomia	746	0,8	0,59
266	Empelt de pell o desbridament excepte per úlcera cutània	741	1,3	1,43
042	Intervencions intraoculars excepte retina, iris i cristal·lí	740	0,5	1,07
127	Insuficiència cardíaca i xoc	694	4,8	1,42
629	Nounat normal >2,5 kg, sense intervencions significatives	569	3,1	0,24
229	Intervencions sobre mà o canell, excepte articulars majors, sense c. o c.	540	0,7	0,88
125	Trastorns circulatoris excepte IAM, amb cateterisme cardíac sense diagnòstic complicat	539	1,7	0,88
040	Intervencions extraoculars excepte òrbita, edat >17 anys	527	0,2	0,82
088	Malaltia pulmonar obstructiva crònica	502	4,6	1,15
158	Procediments sobre anus i enterostomia, sense c. o c.	498	0,8	0,66
589	Bronquitis i asma edat <18 anys, amb c. o c.	498	4,1	1,74
818	Substitució de maluc, excepte per complicació	470	9,8	3,61
350	Inflamació de l'aparell genital masculí	460	0,6	0,68
371	Cesària, sense c. o c.	435	4,5	0,87

Font: SIAP / SIAH – SAP.

Pla estratègic

La valoració del balanç de gestió 2010, presentat per la Gerència el primer trimestre de l'any 2011, recull les actuacions portades a terme al llarg de 2010 dins de cada línia estratègica.

L'Hospital s'orientarà a processos que faran del pacient el centre de les seves actuacions, cercant la qualitat total mitjançant la gestió clínica

- Millora dels processos organitzatius (hospitalització, bloc quirúrgic o urgències) i clínics, tant en atenció hospitalària (fractura de fèmur) com territorial (insuficiència cardíaca, malaltia pulmonar obstructiva crònica o atenció oncològica).

L'Hospital reconeix l'excel·lència professional, incrementa el sentit de pertinença, es compromet amb el seu personal i atreu els millors professionals en cada àmbit

- Realitzades les tasques indicades dins del Pla de millora corresponents als professionals: pla de comunicació interna, pla global d'acollida als professionals de l'Hospital i enquesta de clima laboral.

El Pla director d'obres serà una peça clau en la modernització i la millora organitzativa

- Finalitzades les obres i les instal·lacions de la nova UCI Pediàtrica; queden pendents per al 2011 els equipaments.
- Finalitzades les obres d'ampliació de la zona d'Urgències, la Unitat d'Investigació en Teràpia Molecular del VHIO –que ha tingut el suport de “la Caixa”– i la nova àrea d'extraccions. També s'han iniciat les obres per a les noves unitats d'Ictus, Son i Neurorehabilitació.
- Primera fase del projecte del Centre d'Esclerosi Múltiple de Catalunya CemCat.
- Primeres fases de la nova xarxa elèctrica de l'Hospital.

L'Hospital es dotarà de sistemes d'informació que responguin a les necessitats de l'organització i facilitin la generació de coneixement i la presa de decisions

- Desenvolupament de l'ARGOS SAP Assistencial: nou model de servei i creació de l'oficina SAP.
- Inici del projecte de gestió d'infermeria: Gacela.
- Desplegament de la Wi-Fi d'ús professional a les zones d'hospitalització.

- Implantació del sistema d'indicadors d'utilització de medicaments segons casuística.
- Creació d'un quadre de comandament amb indicadors de seguretat de pacients, que permet monitorar els resultats del Pla de seguretat de pacients de l'Hospital.

L'Hospital desenvoluparà la millora contínua de qualitat en l'assistència i mesurarà els resultats en salut

- Realització de la tercera autoavaluació de l'EFQM, amb un resultat de 411 punts que millora la puntuació respecte a anys anteriors; d'aquesta autoavaluació sorgeix el tercer Pla de millora, que es desenvoluparà entre 2011 i 2012, amb set àrees i cinc accions de millora.
- Procés d'acreditació del Departament de Salut: seguiment i avaluació de les accions de millora del Pla de millora 2009-2011 planificades per al 2010.

S'incrementaran els nivells de confort i seguretat en la prestació de serveis i es vetllarà per un tracte respectuós i sensible

- Desenvolupament de l'activitat del Comitè de Seguretat de Pacients a partir del Pla de seguretat de pacients ja aprovat.
- Desplegament de projectes de seguretat impulsats pel Departament de Salut a través de l'Aliança per a la Seguretat de Pacients de Catalunya.
- Programes de seguiment, avaluació i control de la infecció nosocomial:
 - Pla de prevenció d'errors de medicació.

- Programa de farmacovigilància i Programa de seguretat transfusional.
- Pla de millora de cures d'hospitalització, amb actuacions amb relació a la prevenció de dolor, caigudes, úlceres per pressió i flebitis per catèter, així com a un control de la qualitat del manteniment dels carros d'aturada cardíaca.
- Elaboració del Pla de mobilitat conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona.
- Implantació de la nova *Guia de l'usuari* i d'una nova versió de l'enquesta d'opinió a hospitalització.

L'Hospital vol conèixer les necessitats dels professionals i usuaris per tal d'enfortir la política de comunicació interna i externa i donar a conèixer l'organització

- Tancament del Pla de comunicació interna, aprovat pel Comitè de Direcció l'abril de 2010 i definició del Pla d'acions de comunicació interna 2011-2012.
- Pla de comunicació, elaboració i execució de la campanya i de la senyalització i cartelleria per la modificació de la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries davant el tabaquisme.
- Introducció de millores al portal de Vall d'Hebron per adequar-lo a les necessitats dels professionals.

L'Hospital cercarà l'ús eficaç i eficient dels seus recursos

- Participació en els treballs d'anàlisi d'estructures i sistema de comptabilitat analítica corporativa de l'ICS.
- Augment d'un 5,70% de l'activitat assistencial facturada al Servei Català de la Salut.

L'Hospital serà líder en terciarisme i estarà a l'avantguarda nacional i internacional en investigació i docència

Recerca

- L'Hospital és l'ens més productiu en l'aspecte científic de l'Institut Català de la Salut, i el segon en el conjunt de l'Estat espanyol.

- Avaluació del pla estratègic anterior i planificació i elaboració del Pla estratègic 2011-2015.
- Entrada en funcionament i inauguració de l'Edifici Collserola.
- Projecte d'adequació dels espais de la planta 13 de Maternoinfantil per a la UCICAC, amb préstec del Ministeri per dos milions d'euros.
- Coordinació del projecte EATRIS.

Docència

- Disseny del Pla estratègic 2010-2014.
- Primera avaluació del Pla de gestió de qualitat docent.
- Manteniment de la capacitat d'atracció de l'Hospital (primer a Catalunya i entre els tres primers a Espanya).

L'Hospital preveurà i s'adaptarà a les noves necessitats de la societat i a la innovació tecnològica

- Increment de les aliances estratègiques amb empreses tecnològiques.
- Creació de la Unitat de Cardiopaties Congènites de l'Adolescent i l'Adult, conjuntament amb l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.
- Creació de l'Àrea d'Innovació.
- Realització del primer trasplantament total de cara del món.

Es millorarà l'accessibilitat dels usuaris als serveis oferts per l'Hospital per afavorir la continuïtat assistencial

- Consolidació del model d'atenció especialitzada territorial implementat en les especialitats integrades (traumatologia, reumatologia, oftalmologia, endocrinologia, dermatologia, cardiologia, pneumologia, neurologia, digestiu, urologia, cirurgia general i otorinolaringologia).

Innovació i millores assistencials

Àrea d'Innovació: definició de l'estructura organitzativa i establiment de les primeres aliances

A mitjan 2010, d'acord amb l'estratègia impulsada per la Gerència de l'Hospital i la Direcció de Recerca i tot aprofitant els recursos aconseguits en la xarxa ITEMAS de l'ISCIII, s'ha començat a definir l'estructura organitzativa d'innovació, la qual cosa comportarà una millora en la prestació de serveis als clients interns i externs de l'Hospital. L'equip, format per un director, una assessora jurídica i una responsable de desenvolupament de negoci, es completarà durant el primer trimestre de 2011.

Les primeres activitats han estat encaminades a impulsar aliances i convenis amb l'entorn Vall d'Hebron, relacionades amb la seva tasca, participant i incloent continguts de valoració i transferències en acords i propostes en el conjunt del Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR). La futura constitució del Comitè d'Innovació permetrà concretar la cartera de serveis d'innovació.

Les activitats més destacades del 2010 han estat:

- L'acord amb la UAB, la creació de les bases per a l'acord amb el COMB i la participació en acords amb la indústria, com el que han signat el VHIR i Roche.
- L'increment del nombre de projectes protegits, patents sol·licitades i acords de transferència del conjunt de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, amb suport continu i personalitzat.

- Desplegament d'una estructura de mecenatge, amb la participació de la Direcció d'Innovació en la definició de l'estratègia.
- Juntament amb la Direcció de Recerca, establiment de diversos contactes externs per a la definició d'un model d'ús de fons dedicats a la valoració.
- Organització d'activitats i contactes per fomentar la cultura innovadora, especialment amb la UAB, i inici de la col·laboració amb l'Escola d'Organització Industrial (EOI) per a la creació d'un curs de cultura emprenedora.

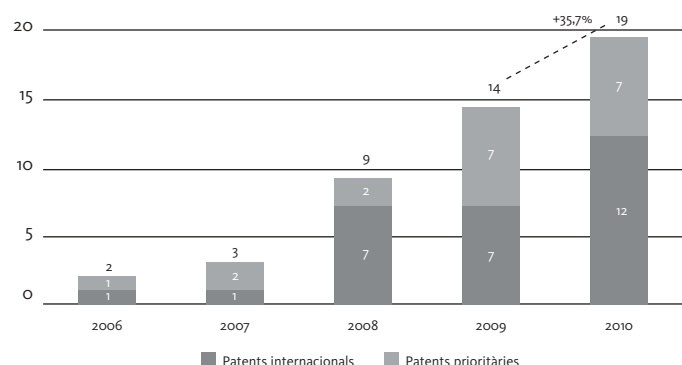
Patents 2010

En estudi	24
Sol·licitades	19
Prioritàries	12
Extensions internacionals	7
Contractes de transferència	2

Spin-off 2010

En estudi	3
Participació en premis d'emprenedoria	2

Evolució de les patents

Hospital de referència en terciarisme

Durant l'any 2010 han estat nombrosos els esdeveniments i actuacions que consoliden el paper de referència terciària de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

Àmplia i llarga experiència en trasplantaments

Enguany l'Hospital ha arribat als 500 trasplantaments de pulmó i ha celebrat el 25è aniversari del primer programa de trasplantament de fetge infantil d'Espanya. El programa de trasplantament pulmonar, l'únic que inclou lactants, és pioner a l'Estat espanyol i s'ha situat, pel que fa al volum d'activitat, entre els 10 primers del món.

Per la seva banda, el programa de trasplantament hepàtic infantil, el primer d'Espanya, ha celebrat el seu 25è aniversari.

sari. En aquests 25 anys l'Hospital ha dut a terme més de 1.100 trasplantaments hepàtics, dels quals 241 han estat pediàtrics, i també ha estat pioner a aplicar tècniques de trasplantaments parcials que permeten suplir la manca de donants infantils.

Cal destacar que l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha realitzat amb èxit el primer trasplantament total de cara del món. L'equip multidisciplinari, dirigit pel Dr. Barret, cap del Servei de Cirurgia Plàstica i Cremats, va trasplantar al pacient tota la pell i músculs de la cara, el nas, els llavis, el maxil·lar superior, totes les dents, el paladar, els ossos dels pòmuls i la mandíbula, utilitzant tècniques de cirurgia plàstica i microcirurgia reparadora vasculonerviosa. Aquest és el primer trasplantament total de cara que es fa al món, ja que els deu que s'han fet fins ara han estat parcials.

Una unitat de referència per al tractament de les cardiopaties

Sumant esforços amb l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, s'ha posat en funcionament la Unitat de Cardiopaties Congènites de l'Adolescent i l'Adult. Aquesta ha estat una iniciativa promoguda pel Pla director de malalties de l'aparell circulatori i la Comissió de Terciarisme del Servei Català de la Salut. La seva visió és consolidar el paper de referència assistencial per a tots els malalts de Catalunya i establir un programa docent que garanteixi la formació especialitzada en aquestes malalties. La patologia cardíaca congènita a l'edat adulta representa el repte d'una patologia nova, per a la qual encara no hi ha unes pautes d'actuació clarament establertes i que situarà aquesta unitat com a capdavantera al món en aquesta àrea.

Un nou bloc quirúrgic únic a Europa

S'ha inaugurat el nou bloc quirúrgic de l'Àrea de Traumatologia i Rehabilitació, únic a Europa per la tecnologia pionera que incorpora. Aquest nou bloc quirúrgic disposa de vuit quiròfans, vuit sales de preanestèsia i 16 punts d'atenció de malalts crítics postquirúrgics. Els quiròfans disposen dels darrers avenços en matèria de seguretat i d'integració tecnològica, amb tots els subministraments (elèctrics, dades, gasos...) de manera integrada, segura i eficient.

Una unitat per tractar precoçment el càncer d'anús

S'ha creat la Unitat de Cribratge de la Displàsia Anal, pionera a Espanya, que permet diagnosticar i tractar precoçment el càncer d'anús. La Unitat atén pacients homes, que mantenen relacions sexuals amb altres homes i que estan infectats pel virus de la immunodeficiència humana (VIH), amb l'objectiu de detectar i tractar precoçment les lesions atribuïdes a la infecció per virus del papil·loma humà amb el risc d'evolucionar, amb el temps, cap a càncer. Aquesta és l'única unitat d'aquestes característiques que existeix a Espanya i de les poques d'Europa que permet el diagnòstic i tractament precoç del càncer anal en aquest tipus de malalt.

Confort de malalts i noves tecnologies

Amb la instal·lació de videotelèfons Skype a l'Àrea Materno-infantil es facilita el contacte entre els pares dels nens ingressats i els seus familiars. Aquest sistema està pensat tant per a les mares de nounats de l'Hospital que volen presentar el nadó als seus familiars llunyans, com perquè les famílies amb nens ingressats des de fa temps puguin contactar amb el seu entorn proper i rebre el seu suport durant l'estada hospitalària.

Ampliació del Servei d'Urgències de l'Àrea General

Les urgències de l'Àrea General de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, que fins ara ocupaven una superfície de 1.520 m², s'han ampliat amb un espai de 900 m² destinats a l'atenció de les urgències quirúrgiques i oncohematològiques per donar una atenció més especialitzada i de més qualitat als pacients. Aquesta ampliació permet millorar els fluxos i els punts de demora, fer assistència per especialitat i reforçar l'atenció als pacients crítics.

Gestió per processos: organització de l'assistència per situar el pacient en el centre del sistema

La implementació i consolidació progressiva de la gestió per processos, especialment en els processos assistencials clau, és una de les polítiques estratègiques impulsades per la Direcció de l'Hospital en els últims anys. Aquest model situa el pacient en el centre del sistema, cosa que dona valor afegit al procés assistencial.

L'any 2010 l'Hospital ha continuat impulsant la millora de diferents processos organitzatius (hospitalització, bloc quirúrgic o urgències) i clínics, tant en l'atenció hospitalària (fractura de fèmur) com territorial (insuficiència cardíaca, malaltia pulmonar obstructiva crònica o atenció oncològica). També s'han dut a terme activitats formatives en gestió per processos i normes ISO adreçades als professionals.

Coordinació i continuïtat assistencial en el territori

Un cop finalitzada la reforma de l'atenció especialitzada de l'àrea de referència (2009), l'any 2010 s'ha treballat conjuntament amb l'atenció primària per consolidar el model d'atenció especialitzada territorial implementat en les especialitats integrades (traumatologia, reumatologia, oftalmologia, endocrinologia, dermatologia, cardiologia, pneumologia, neurologia, digestiu, urologia, cirurgia general i otorinolaringologia), i desplegar línies de coordinació amb altres serveis de l'Hospital (medicina interna, nefrologia, infeccioses, oncologia, pediatria, ginecologia i obstetrícia, entre d'altres).

L'objectiu és millorar la qualitat de l'atenció, l'accés a l'atenció especialitzada tant del ciutadà com del professional d'a-

tenció primària, i la coordinació i la continuïtat assistencial. Amb aquest model d'atenció especialitzada es vol oferir una atenció integrada als processos assistencials, racionalitzar la utilització de serveis, proves i visites, i incrementar la capacitat resolutiva d'atenció primària.

En el marc de l'estructura de coordinació desplegada pel Consorci Sanitari de Barcelona a l'Àrea Integral de Salut de Barcelona Nord, s'ha continuat col·laborant amb les diferents institucions implicades en l'assistència de pacients del territori. L'Hospital participa en la Comissió Permanent i els diferents comitès operatius territorials d'Urgències, de Farmàcia, d'Accessibilitat i Resolució, de Salut Mental i Addiccions, Sociosanitari i del Malalt Fràgil, de Transport Sanitari, de Vigilància Epidemiològica i de Tuberculosi.

També cal destacar la participació de representants de l'Hospital en els tres consells de salut de l'àrea de referència (Nou Barris, Horta-Guinardó i Sant Andreu), fet que contribueix a conèixer millor les necessitats i expectatives dels ciutadans i a promoure la seva participació en els temes de salut que els afecten.

Model de gestió de qualitat

El model de gestió del Pla de qualitat de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron està basat en el model europeu d'excel·lència de l'European Foundation for Quality Management (EFQM), de manera alineada amb l'estratègia de l'Institut Català de la Salut i del Departament de Salut, que també utilitza l'EFQM com a base del model d'acreditació d'hospitals d'aguts.

El mes de novembre de 2010 l'Hospital ha dut a terme la tercera autoavaluació de l'EFQM, amb un resultat de 411 punts, que millora la puntuació respecte a anys anteriors, i la participació d'un total de 62 professionals. D'aquesta tercera autoavaluació ha sorgit el tercer Pla de millora, que es desenvoluparà entre 2011 i 2012 i inclou set àrees i cinc accions de millora.

Acreditació del Departament de Salut

La puntuació obtinguda l'any 2008 en el procés d'acreditació del Departament de Salut (85,66% dels estàndards aprovats) va determinar la certificació fins al 2011 i l'elaboració d'un Pla de millora d'acreditació 2009-2011, que s'audita internament cada any.

Durant l'any 2010 l'Hospital ha desplegat les accions previstes per al 2010 i les que no havien estat totalment assolides el 2009, amb un total de 55 estàndards en accions de millora planificades i actuacions en el 96,36% dels casos.

Seguretat de pacients

Durant l'any 2010 s'han continuat desenvolupant les actuacions del Pla de seguretat de pacients de l'Hospital aprovat l'any 2009 amb les iniciatives següents:

- Projectes de seguretat impulsats pel Departament de Salut a través de l'Aliança per a la Seguretat de Pacients de Catalunya.
- Programes de seguiment, avaluació i control de la infecció nosocomial: EPINE, VINCAT, ENVIN, detecció i control de brots, prevenció de la infecció nosocomial de font ambiental...
- Pla de prevenció d'errors de medicació de l'HUVH.
- Programa de farmacovigilància de l'HUVH.
- Programa de seguretat transfusional de l'HUVH.
- Pla de millora de cures d'hospitalització, amb actuacions amb relació a la prevenció del dolor, caigudes, úlceres per pressió i flebitis per catèter, així com a un control de la qualitat del manteniment dels carros d'aturada cardíaca.
- Altres projectes i programes de seguretat clínica existents als serveis i unitats.

Organitzativament cal destacar altres actuacions:

- Implementació del sistema de notificació d'esdeveniments adversos (SiNASP), impulsat pel Ministeri de Sanitat i el Departament de Salut.
- Creació, dins del marc de la Comissió de Seguretat, de la Unitat Funcional de Seguretat de Pacients, formada per referents de seguretat de la Direcció de Processos i Qualitat, la Direcció d'Infermeria i el Servei de Farmàcia. La finalitat d'aquesta unitat és dinamitzar la gestió de riscos sanitaris, quant a la seva notificació, anàlisi sistemàtica i pla de millora per a la prevenció.
- Realització d'activitats formatives sobre seguretat de pacients (formació bàsica, formació en seguretat del medicament, formació en metodologia de seguretat de pacients, etc.) per a més de 600 professionals assistencials de l'Hospital.
- Creació d'un quadre de comandament amb indicadors de seguretat de pacients, que permet monitorar els resultats del Pla de seguretat de pacients de l'Hospital.

Comissions clíniques: òrgans de participació multidisciplinària

Les comissions clíniques del Pla de qualitat són òrgans de participació dels professionals que assessoren la Direcció de l'Hospital i vetllen per una pràctica clínica correcta. La tasca desenvolupada per les comissions i subcomissions durant l'any 2010 ha estat intensa. Un total de 267 professionals han participat en 20 comissions i subcomissions, que han fet 137 reunions (amb una mitjana d'assistència del 74%) i han portat a terme 121 activitats. Cal destacar aquest any la transversalització de les noves comissions d'Oncologia i de Mortalitat.

L'any 2010 s'ha fet una reunió plenària de membres de comissions en què els presidents de les comissions, subcomissions i comitès operatius han donat a conèixer a la resta de l'Hospital la tasca duta a terme.

De les àrees de millora globals que s'han dut a terme enguany, destaquen la revisió i actualització de les normes de funcionament de les comissions i la realització d'una enquesta als seus membres per valorar i identificar àrees de millora. Dels resultats de l'enquesta, destaca la participació del 60% dels membres, amb el 75% que es mostren bastant o molt satisfets amb el funcionament global de la seva comissió.

Millora de la comunicació i difusió d'informació als professionals

Per tal de facilitar l'accés dels professionals a la informació sobre qualitat i seguretat de pacients, l'any 2010 s'ha redissenyat l'espai sobre Processos i Qualitat al portal de Vall d'Hebron, on es pot trobar el treball desenvolupat per les comissions, guies de pràctica clínica i protocols elaborats per professionals de l'Hospital, plans de millora en curs, projectes de seguretat dels pacients i notícies d'interès en l'àmbit de la qualitat i la millora contínua. S'ha continuat distribuint el butlletí electrònic *Qualitat Informa* i s'han realitzat reunions i plenaris informatius dedicats a temes de qualitat i seguretat.

A l'Hospital Universitari Vall d'Hebron el pacient és el centre de l'activitat assistencial i, en correspondència, ho és també de la recerca que es desenvolupa al Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR). Fem recerca de qualitat al servei dels ciutadans.

L'any 2010, el balanç del VHIR ha estat –una vegada més– positiu. El capital humà s'ha incrementat un 18,6%, ha passat de 974 a 1.196 persones (519 finançades pel mateix VHIR). En aquesta mateixa línia de creixement s'ha mogut el finançament, 39,3 M€ (+1,8%), una quantitat important tot i les dificultats econòmiques del moment.

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron, el més important de Catalunya pel volum d'assistència que proporciona és, alhora, el més productiu en l'aspecte científic de l'Institut Català de la Salut, i el segon en el conjunt de l'Estat espanyol. Les dades de l'activitat científica així ho demostren, tant pel que fa referència als assaigs clínics actius, 639 (+33,6%); els projectes de recerca actius, 246; el nombre de publicacions, 525, i el seu factor d'impacte total, 2.763,597 (+11,67%), i mitjà, 5,264.

L'any 2010 ha estat el de la posada en marxa d'ambiciosos projectes, com ara el lideratge científic espanyol de la iniciativa europea de recerca translacional, la posada en marxa de la Unitat Central d'Investigació Clínica i Assaigs Clínics (UCICAC), i l'empenta al Biobanc.

Però pensar en el futur no ens impedeix millorar el present. Per això s'ha incrementat l'espai dedicat a la recerca amb la inauguració de l'Edifici Collserola, 2.500 m² més on ja s'han instal·lat 16 grups d'investigació i 150 investigadors/es. Però volem continuar creixent, i per això el proper pas ha de ser el Parc de Recerca Biosanitària de Vall d'Hebron, que en el futur hauria d'agrupar tota l'activitat científica de l'Hospital.

Amb la nova direcció ja consolidada, s'han creat noves unitats de suport a la recerca, com ara Innovació, Comunicació i Imatge i Mecenatge, per facilitar la feina dels investigadors i apropar la recerca encara més a la societat.

Projectes destacats

- El VHIR coordinarà a Espanya el projecte EATRIS, una iniciativa global que pretén portar les investigacions al tractament diari dels pacients. Hi participen 25 hospitals i centres de recerca institucionalment liderats per l'Institut de Salut Carlos III i coordinats pel VHIR.
- La recerca clínica és part de l'objectiu del VHIR. Per això s'ha creat la Unitat Central d'Investigació Clínica i Assaigs Clínics (UCICAC), que ofereix un programa de serveis integral als investigadors mentre desenvolupen els seus projectes de recerca clínica i assaigs clínics, per tal de garantir l'atracció i competitivitat de la investigació biomèdica a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

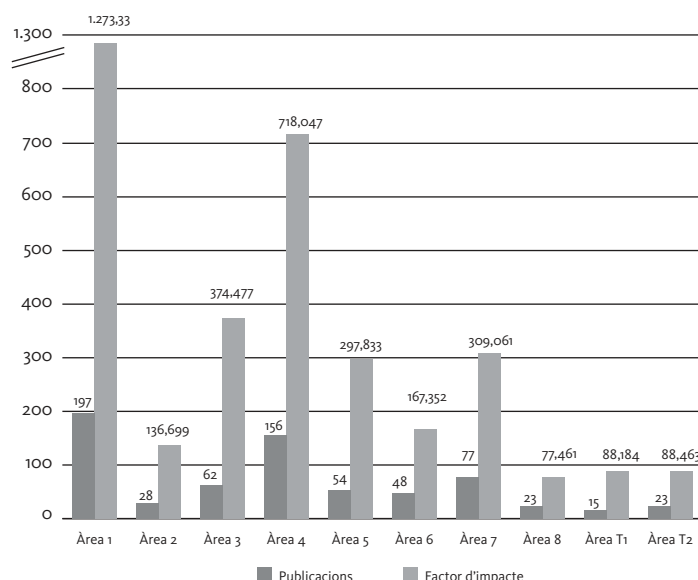
Àrees específiques de recerca (grups)

1. Oncologia	12
2. Endocrinologia i nefrologia	3
3. Malalties cardiovasculars	2
4. Neurociències	12
5. Malalties digestives i hepàtiques	3
6. Malalties infeccioses	4
7. Malalties respiratòries i sistèmiques	5
8. Malalties ginecològiques, pediàtriques i cirurgia experimental	7

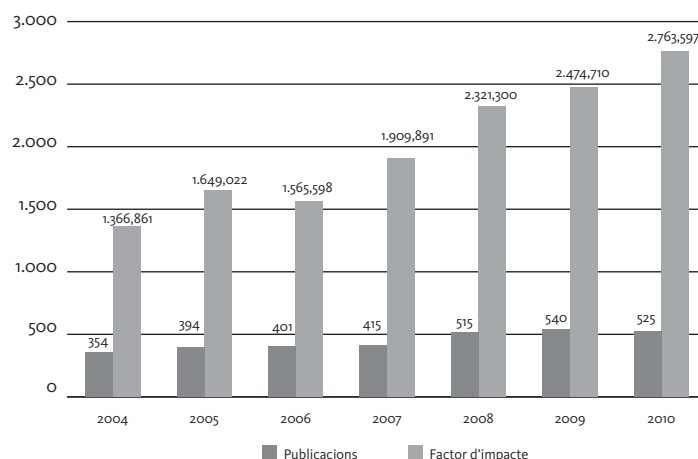
Àrees transversals de recerca (grups)

T1. Epidemiologia, farmacologia, noves teràpies i àrees de suport a la recerca clínica	4
T2. Nanomedicina	6

Producció científica

Evolució del nombre de publicacions i del factor d'impacte

Docència

L'any 2010 s'ha elaborat el nou Pla estratègic de docència, que ha tingut la participació de 122 professionals (Comissió de Docència, residents, tutors, caps de servei, membres de l'*staff* dels diferents serveis, membres del Comitè de Direcció, de la Gerència de l'ICS i de la Direcció de l'IES) i ha estat revisat per 358 professionals (caps de serveis, tutors i residents de 4t i 5è any).

Els eixos en què es fonamenta el Pla estratègic de docència són:

1. Formació i avaluació per competències
2. Formació integral, competències comunes i professionalisme
3. Supervisió i avaluació efectives
4. Protagonisme de les unitats docents
5. Harmonització de necessitats docents i assistencials
6. Recerca dins la formació
7. Aposta clara per la innovació docent
8. Pla de qualitat com a punt central de la gestió docent

Formació especialitzada

S'ha mantingut la capacitat d'atracció de nous professionals. L'any 2010 l'Hospital ha ocupat el segon lloc a Espanya i el primer a Catalunya en nombre de residents que han obtingut les 100 primeres places.

Especialitats convocades

En la convocatòria 2010-2011 s'han ofert 136 places de 44 especialitats:

Al·lèrgologia	2
Anatomia patològica	3
Anestesiologia i reanimació	12
Angiologia i cirurgia vascular	1
Aparell digestiu	3
Bioquímica clínica	2
Cardiologia	3
Cirurgia cardiovascular	1
Cirurgia general i aparell digestiu	4
Cirurgia oral i maxil·lofacial	2
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	6
Cirurgia pediàtrica	2
Cirurgia plàstica, estètica i reparadora	2
Cirurgia toràctica	0
Dermatologia MQ i venerologia	1
Endocrinologia i nutrició	1
Farmàcia hospitalària	3

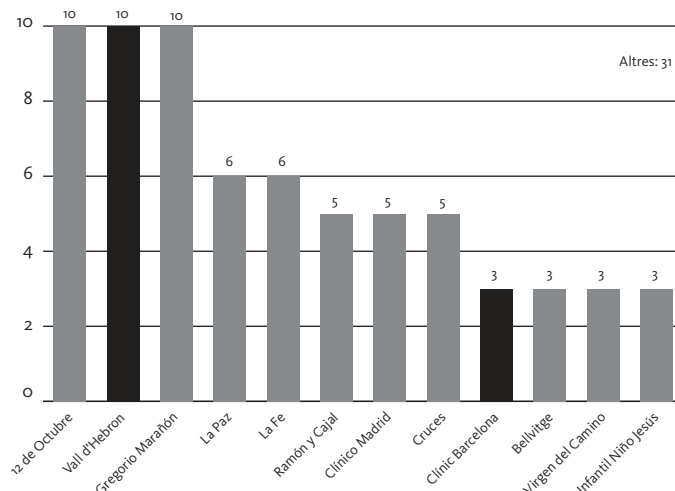
Farmacologia clínica	4
Geriatria	1
Hematologia i hemoteràpia	3
Medicina física i rehabilitació	3
Medicina intensiva	3
Medicina interna	7
Medicina nuclear	2
Medicina preventiva i salut pública	3
Microbiologia i parasitologia	2
Nefrologia	2
Neurocirurgia	1
Neurofisiologia clínica	1
Neurologia	3
Obstetrícia i ginecologia	7
Oftalmologia	4
Oncologia mèdica	3
Oncologia radioteràpica	1

Otorinolaringologia	2
Pediatría	15
Pneumologia	3
Psicologia clínica	2
Psiquiatria	4
Radiodiagnòstic	5
Radiofarmàcia	1
Radiofísica	1
Reumatologia	1
Urologia	2

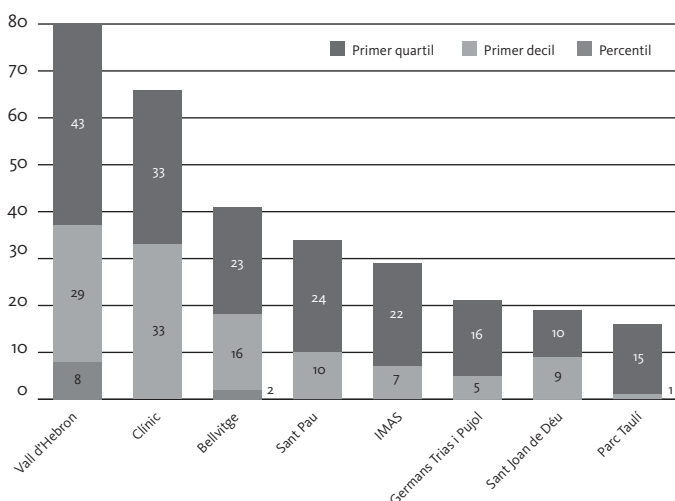
Les tres especialitats d'unitats docents externes han estat:

Medicina familiar i comunitària	20
Medicina del treball	4
Llevadores	4

Residents entre les 100 places MIR a Espanya

Residents entre el primer quartil de places a Catalunya

L'any 2010 s'han incorporat a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron 137 nous facultatius i han finalitzat la seva formació 123. El nombre de residents en formació de l'Hospital ha estat de 534, però el nombre total de futurs especialistes que han passat per Vall d'Hebron durant el 2010 supera els 900. Aquesta xifra inclou, a més dels residents propis, els de les unitats docents externes que fan a l'Hospital Universitari Vall d'Hebron la formació hospitalària i els d'altres centres docents que hi fan rotacions puntuals.

Total de residents en formació	
Residents propis	534
1r any	131
2n any	127
3r any	124
4t any	119
5è any	33
Medicina familiar i comunitària	48
Medicina del treball	4
Llevadores	8
Residents externs	333
Total	927

Formació continuada

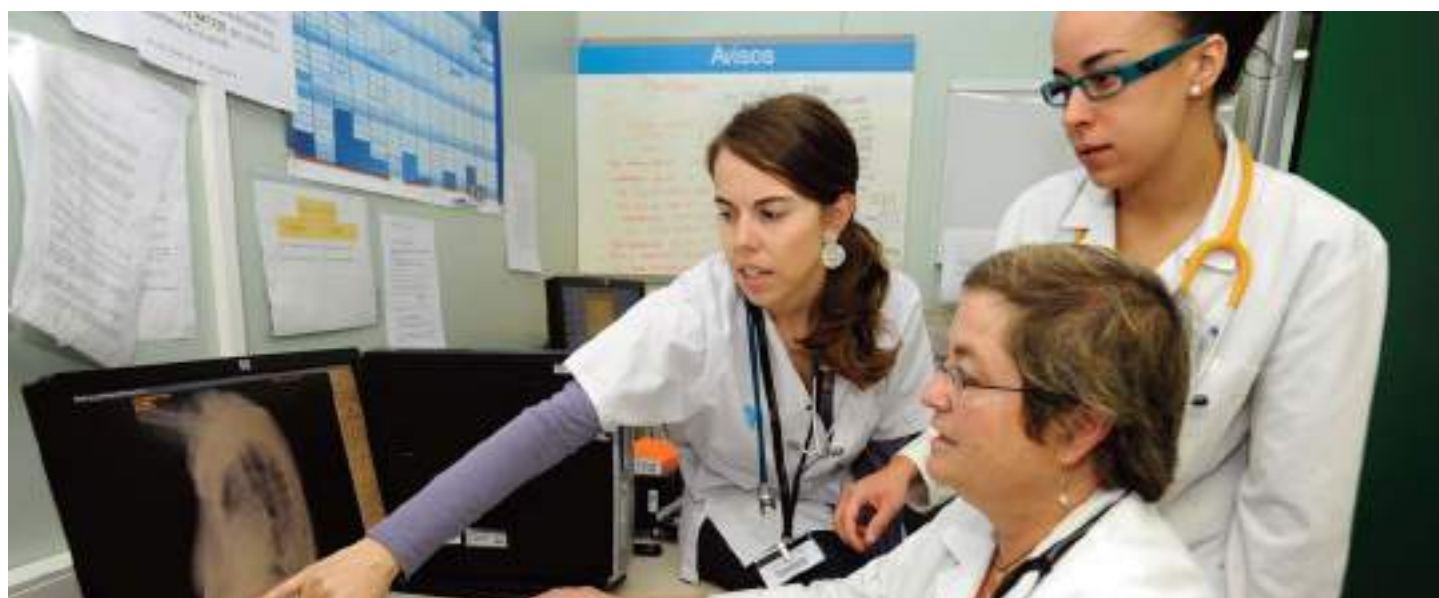
L'Hospital Universitari Vall d'Hebron és el centre que més activitats de formació continuada acredita a Catalunya, amb un total de 149 activitats i 3.873 hores acreditades, cosa que representa un increment respecte a 2009 d'un 14% en les activitats i d'un 15% en les hores.

Activitats de formació acreditades	
Mèdiques	56
Quirúrgiques	39
Maternoinfants	19
Centrals	21
Altres àrees	14
Total	149

Formació universitària

A l'Hospital Universitari Vall d'Hebron hi ha una de les cinc unitats docents de la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona, on es formen estudiants a partir de 3r any. L'Escola Universitària d'Infermeria Vall d'Hebron ha iniciat la seva integració a la UAB coincidint amb el canvi de titulació de diplomatura a grau. Les estudiants d'infermeria continuaran estant tres anys a l'Hospital, ja que el primer curs de carrera es farà a Bellaterra. A més, fan formació pràctica a l'Hospital estudiants de Farmàcia, Nutrició i dietètica, Fisioteràpia i Teràpia ocupacional. En total han estat 743 estudiants que han fet 258.990 hores de formació pràctica durant el 2010.

Activitats de formació universitària		
	Alumnes	Hores pràctiques
Medicina	427	183.485
3r curs	121	40.535
4t curs	117	43.875
5è curs	88	36.960
6è curs	101	62.115
Infermeria	242	59.976
1r curs	66	11.963
2n curs	83	19.313
3r curs	93	28.700
Fisioteràpia	48	6.720
2n curs	2	280
3r curs	46	6.440
Teràpia ocupacional	11	1.771
2n curs	4	532
3r curs	7	1.239
Nutrició i dietètica (3r curs)	9	1.638
Farmàcia (5è curs)	6	5.400

Professionals

Millora de l'ocupació. L'Hospital ha continuat treballant en línies de millora de l'ocupació, en l'estabilització de plantilles i en l'aplicació del sistema de selecció per al nomenament del personal estatutari temporal d'acord amb el nou Pacte de Selecció de Personal de la Mesa Sectorial de Sanitat signat el 29 de juliol de 2010.

Modernització de l'Administració. S'ha enfocat la gestió des de les polítiques de modernització de l'Administració per simplificar processos administratius i millorar l'organització i qualitat dels serveis, s'ha coordinat la formació dels professionals en el SAP Assistencial, s'ha implementat el sistema GIRHA per a les guàrdies i el sistema de consulta de nòmina i dades de l'IRPF mitjançant la WEB-SIP. També s'ha treballat en els continguts de recursos humans al Portal per tal que els professionals puguin fer gestions de manera àgil i còmoda, i consultar la normativa que els és d'aplicació.

Comunicació interna. En el marc de les línies estratègiques de l'Hospital, s'ha tingut molt en compte el client intern, o sigui, l'equip humà. Amb la finalitat de facilitar el coneixement de l'organització i el seu context i afavorir el flux d'informació bidireccional, s'ha aprovat el Pla estratègic de comunicació interna. Aquest Pla és l'instrument que permetrà donar a conèixer als professionals les línies estratègiques amb què treballa l'Hospital, fomentar la seva participació en les decisions i motivar-los per refermar el seu compromís amb l'organització. Alhora, posa a l'abast de la Direcció una eina que facilita la relació amb els professionals, li permet identificar què esperen de l'Hospital i millorar la presa de decisions comptant amb la seva opinió. També s'ha elaborat, com a eina de comunicació, el *Manual d'acollida als nous professionals*.

Resolució de conflictes. Atesa la complexitat de la tasca que du a terme aquest gran equip humà, també hi ha a la seva disposició un equip d'assessorament i ajut en la resolució de conflictes que poden derivar del procés d'assistència.

Prevenició de riscos laborals. S'han fet avaluacions de riscos i revisions de les condicions de treball dels diversos serveis. S'ha iniciat l'avaluació del risc psicosocial entre els treballadors amb l'anàlisi de respostes dels qüestionaris lliurats a la Unitat Bàsica de Prevenció. S'ha fet seguiment dels programes de formació, d'accidentalitat i de l'estat vacunal dels professionals, i s'ha implantat el calendari de vigilància de la salut. També s'ha actualitzat la informació de riscos laborals al Portal amb un protocol de citostàtics, fitxes de recomanacions ergonòmiques i psicosocials i tríptics sobre recomanacions per a treballadors de l'ICS, i s'han distribuït còpies del *Manual de prevenció de riscos laborals* de l'Hospital.

Formació. S'ha participat en l'elaboració, execució i avaluació del Pla anual de formació continuada 2010 i en la

implantació dels projectes de formació Co-néixer, per a l'acreditació NIDCAP, i el corporatiu PRL en línia.

Relacions laborals. S'han mantingut les relacions amb la representació sindical, a través de les reunions amb la Junta de Personal, el Comitè de Seguretat i Salut i els grups de treball constituïts per a temes específics, tot fomentant un bon clima laboral i la participació professional.

Activitat de formació		
	Accions	Participants
Generals	117	1.912
Personal facultatiu	96	1.333
Personal facultatiu sanitari	92	2.368
Personal sanitari	382	7.822
Personal no sanitari	87	1.469
Total	774	14.904

Plantilla per categories professionals	
Facultatiu	1.026
Farmacèutics	38
Auxiliars d'infermeria	1.229
Diplomats d'infermeria/ATS	2.083
Altres personal sanitari	354
Personal de gestió i serveis	
Personal administratiu	757
Personal de cuina i bugaderia	345
Personal de manteniment	151
Personal subaltern	428
Treballadors socials	15
Altres personal no sanitari	138
Residents	534
Total	7.095

Mitjana anual arrodonida de la plantilla equivalent a jornada completa.

Activitat de la Unitat Bàsica de Prevenció	
Assessorament sobre materials	13
Comunicats de risc	84
Estudis específics	22
Avaluacions de riscos (canvis de lloc/condicions de treball)	11
Visites de prevenció	28
Investigació d'accidents	34
Informes de treballadors sensibles	52
Total	244

Carrera professional (període ordinari)			
	Infermeria	Personal facultatiu	Àrea Sanitària FP i Gestió i Suport
Nivell I	215	85	174
Nivell II	106	43	110
Nivell III	92	27	135
Nivell IV	47	12	*
Total	460	167	419

* 621 de període transitori.

Assoliment de les DPO	
Facultatiu	86,78%
Diplomats	89,78%
Àrea Sanitària FP	89,37%
Titulats universitaris	91,98%
Administratius	90,68%
Personal de suport	89,53%
Personal d'ofici	90,57%
Mitjana de l'Hospital	89,81%

Humanització de l'Hospital

Durant el 2010, s'han allotjat 211 pacients de fora de Barcelona a l'Hotel Alimara. Aquests pacients no requerien llit d'alta tecnologia, però necessitaven estar a prop de l'Hospital per fer-se proves diagnòstiques, tractaments oncològics o de rehabilitació.

Enguany s'ha posat en marxa el segon Hospimòbil, vehicle adaptat de transport intern per a persones amb mobilitat reduïda. Aquest transport facilita el desplaçament d'aquelles persones que tenen dificultat per desplaçar-se per dins del recinte hospitalari.

Gràcies a la donació de la Fundació Leo Messi s'ha construït el parc infantil Leo Messi, que ha estat dissenyat amb criteris d'accessibilitat perquè s'hi pugui accedir amb cadira de

rodes. Ocupa una superfície de 324 m² davant de l'Àrea Maternoinfantil de l'Hospital i està pensat per als nens i nenes d'entre 2 i 12 anys, que estan ingressats a l'Hospital o que vénen de visita.

Diverses organitzacions sense ànim de lucre col·laboren amb l'Hospital Universitari Vall d'Hebron. Pallassos i mags omplen d'il·lusió els infants ingressats amb nombroses i diverses activitats que faciliten una més ràpida recuperació dels petits mentre els entretenen. L'Hospital també rep aportacions d'empreses i particulars per a l'adequació de sales de jocs, així com donacions de llibres o joguines.

Mediació intercultural integrada

L'atenció a la diversitat ens obliga a ampliar fronteres de coneixement per poder donar resposta a les societats immigrants. La mediació intercultural és una eina cada vegada més necessària per tancar el procés d'atenció que dona l'Hospital i que permet garantir la comunicació i comprensió mútua entre usuaris i professionals.

Activitats a la comunitat i participació ciutadana

L'Hospital Universitari Vall d'Hebron es relaciona amb la seva població de referència a través d'accions com la participació en els tres consells de salut de la seva àrea d'influència, i també porta a terme diverses activitats de promoció de la salut i prevenció sanitària.

Hospimòbil
Vall d'Hebron

L'Hospimòbil és un mitjà de transport intern del recinte de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, d'ús exclusiu per a persones amb situació de discapacitat crònica o temporal.

Horaris

De dilluns a dijous: de 08.00 a 14.00 h i de 15.30 a 17.00 h	De dilluns a dijous: de 07.30 a 17.00 h
Divendres: de 08.00 a 14.00 h	Divendres: de 07.30 a 15.30 h

Atenció a l'usuari

Reclamacions	2.717
Assistencials	379
Organització i tràmits	1.933
Documentació	128
Tracte	183
Hostalatge	131
Temps mitjà de resposta (dies)	16,58
Queixes	438
Assistencials	25
Organització i tràmits	312
Documentació	21
Tracte	14
Hostalatge	58
Temps mitjà de resposta (dies)	2,54
Suggeriments	146
Hostalatge	63
Organització i tràmits	57
Agraïments	225
Bona assistència	95
Bon tracte	198

Les reclamacions, queixes, suggeriments i agraïments poden tenir més d'un codi de motius.

Treball social

Primeres visites	3.937
Visites de seguiment	890
Ubicació dels processos atesos	
Hospitalització i consultes externes	3.340
Urgències	577
Atenció als maltractaments	
De gènere	10
Infantil	9
Gestió de trasllat a centres sanitaris	767

Atenció a infants i joves

Aula hospitalària (des d'educació infantil fins a FP i batxillerat)	486
Ciberaula (1 a 18 anys)	1.756

Millora de les dietes

El 2010 es va celebrar la primera Jornada Científica sobre Nutrició i Gastronomia Hospitalària, on es va presentar un estudi multicèntric en l'àmbit de Catalunya liderat per la Unitat de Suport Nutricional de l'Hospital, que destaca que un 30% dels pacients que ingressen als hospitals estan desnodrits. La Unitat coordina l'aportació espanyola a la iniciativa Nutrition Day in European Hospitals, que posa de manifest que un 40% dels pacients ingressats en hospitals han perdut pes, i que només una tercera part mengen la totalitat de la dieta que se'ls ofereix.

Per millorar aquestes dietes, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron ha dut a terme el projecte de millora de les dietes triturades a l'Àrea Maternoinfantil, que ha tingut una acollida molt bona per part dels pacients.

Destaca la participació d'un xef xilè de reconegut prestigi internacional, que ha implementat a la Clínica Universitaria San Carlos de Apoquindo (Xile) un projecte anomenat Cuina Gourmet, que inclou l'aplicació de conceptes d'alta gastronomia a les dietes hospitalàries, així com aspectes hotelers que impacten positivament en l'acceptació de la dieta per part del pacient.

Responsabilitat social corporativa

Hospital compromès

L'Hospital desenvolupa una ferma estratègia de relació amb l'entorn social, econòmic i mediambiental. La responsabilitat social es troba integrada plenament en l'organització i es transmet a través de l'activitat de cada membre de la seva plantilla. La vetlla per la millora de la qualitat i la satisfacció dels usuaris i la promoció dels seus drets i deures és palesa en l'atenció i el tracte personalitzat que se'ls ofereix.

Pla d'igualtat

En el marc del desenvolupament del Pla d'igualtat de l'ICS, l'Hospital Universitari Vall d'Hebron participa en el Grup de Treball Territorial en què hi ha representades totes les gerències territorials.

Els objectius del Pla són:

- Aconseguir la plena igualtat d'oportunitats entre dones i homes a l'organització.
- Promoure una cultura igualitària i la perspectiva de gènere en l'organització.
- Tenir condicions laborals igualitàries que promoguin la conciliació i la coresponsabilitat.
- Afavorir la presència equitativa de dones i homes en tots els nivells.
- Aplicar la perspectiva de gènere en l'àmbit de la prevenció de riscos laborals.
- Que la igualtat esdevingui eix central del pla estratègic i de responsabilitat social corporativa de l'ICS, creant una empresa socialment responsable en matèria d'igualtat.

Aquest any 2010 s'ha dut a terme la fase 1 del Pla, el procés de diagnòstic previ al disseny de pla d'acció, estudi qualitatiu

i quantitatiu de la situació de l'organització en matèria d'igualtat d'oportunitats, per identificar quins aspectes cal millorar amb vista a assolir la igualtat d'oportunitat real entre dones i homes.

Les següents fases del calendari són:

- Fase 2. Disseny del Pla d'igualtat. 2011
- Fase 3. Implementació. 2011-2014
- Fase 4. Seguiment i avaluació contínua

Voluntariat

La important activitat del voluntariat a l'Hospital es reflecteix en els 28 acords de col·laboració signats amb diverses entitats i els prop de 1.000 voluntaris que donen suport a pacients i familiars durant la seva estada a l'Hospital. Enguany s'ha celebrat una jornada de reconeixement a la seva encomiable tasca.

Marató de TV3

Com cada any, la col·laboració de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron amb la Marató de TV3 es fa amb la participació de professionals en directe al plató i amb reportatges i entrevistes prèvies a l'emissió del programa que es resumeix de la següent manera: quatre entrevistes en directe, dues entrevistes prèvies, quatre reportatges previs (tres amb pacients) i altres contactes amb professionals i pacients per recopilar informació.

Una altra de les activitats en què ha participat l'Hospital és el projecte de la Galeria Paspартú, mitjançant un acord de col·laboració amb l'ICS per a la recaptació de fons per a la Marató de TV3. Es va organitzar una trobada multitudinària d'artistes que van crear les seves obres per posar-les a la venda. L'Hospital va participar en la captació d'artistes entre els seus pacients i amb el suport dels voluntaris.

Hospital solidari

El 2010 s'han atès vuit pacients en cooperació internacional a través de l'ONG Infància Solidària i de Creu Roja, provinents de Romania, Bolívia, Perú, Guinea Equatorial, República Dominicana, El Salvador i Guinea Bissau.

Deu professionals sanitaris s'han desplaçat amb diverses ONG al Camerun, Haití, Paraguai, Senegal, Etiòpia, Guatemala i Angola per donar suport assistencial en diversos hospitals, amb un total de 309 dies de permís, dels quals 150 han estat no retribuïts.

També s'ha fet donació a diverses ONG d'un total de 20.152 unitats de 52 fàrmacs diferents i 4.500 peces d'uniformitat.

En salut internacional, el Servei de Malalties Infeccioses ha desenvolupat sessions quinzenals de telemedicina de les especialitats de malalties infeccioses, pediatria, medicina interna, nefrologia, radiologia i microbiologia amb Angola, i consulta de cribratge de patologia importada tres cops a la setmana amb països subsaharians. També s'ha fet suport terapèutic en malalties infeccioses i oncologia un cop per setmana.

Integrat en la ciutat

L'Hospital, conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona, ha desenvolupat un pla de mobilitat per adequar i fer més segurs els accessos de l'Hospital. El pla inclou la instal·lació de semàfors i la reordenació de la circulació de vehicles facilitant un doble sentit en el vial veí amb Sant Rafael i l'accés directe a la ronda de Dalt. També s'ha modificat l'accés principal a l'Hospital des del passeig de la Vall d'Hebron i s'ha allunyat del pas de vianants.

Pel que fa a l'interior del recinte, s'ha reordenat a circulació, s'ha millorat el paviment, s'ha modificat la ubicació dels passos de vianants i s'han fet noves voreres per facilitar el trànsit de vianants.

Respectuós amb el medi ambient

Estalvi energètic

S'han substituït els elements lluminosos del rètol de l'Hospital, situat al terrat de l'Àrea General, per tecnolo-

gia LED, que consumeix la meitat i dura més temps. Es preveu la instal·lació de sistemes semblants per a l'enllumenat del recinte.

Per a l'interior dels edificis hi ha en marxa un projecte per definir el tipus d'enllumenat òptim des d'un punt de vista energètic i de rendibilitat. Atesa la seva complexitat –pel nombre de punts i situacions a revisar–, es preveu finalitzar el projecte l'any 2011 i començar la seva implantació tan bon punt estigui enllestit, amb la idea que l'estalvi energètic suporti la inversió feta o la despesa generada, de forma que la recuperació de la inversió es produeixi de la forma més ràpida possible.

Pel que fa a la central de cogeneració, que va patir un incendi l'any 2007, l'ICS ha signat un conveni amb l'Instituto para la Diversificación y Ahorro de Energía (IDAE) i l'Institut d'Eficiència Energètica, perquè l'any 2012 l'Hospital disposi d'una nova central. El projecte de cogeneració millora la seguretat de subministrament elèctric, amb un esquema que combina generació elèctrica i aprofitament de vapor (utilitzat per a calefacció i per generar fred). El balanç final és molt positiu quant a l'eficiència en l'ús de recursos no renovables.

Compromís mediambiental

L'Hospital aplica la política de demanar les certificacions ISO 14.000 –sobre rendibilitat i reducció d'impacte en el medi ambient– i ISO 9000 –sobre qualitat i gestió continuada de qualitat–, imprescindibles quan un proveïdor vol treballar en inversions i manteniments de l'Hospital.

Residus

La Comissió de Residus de l'Hospital, formada per professionals de diverses direccions de l'Hospital, ha revisat i actualitzat la *Guia de residus intracentre*. També s'ha dut a terme una auditoria interna per a la detecció i estudi dels errors més freqüents en el tractament dels residus.

Reciclatge	
Paper (kg)	72.142
Tòner (kg)	3.767
Roba en contenidors Humana (kg)	13.546

Inversions

Futura ampliació de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron

El Departament de Salut i l'Ajuntament de Barcelona han signat a final d'any un acord de cessió de terrenys que permeti la construcció d'un edifici de consultes externes de 35.000 m² a l'espai anomenat "la Teixonera", a l'altre costat de la ronda de Dalt, davant de l'Hospital.

Sobre el futur Parc de Recerca Biomèdica de la Vall d'Hebron, resta pendent l'adquisició dels terrenys de la finca anomenada Maria Auxiliadora, que se sumaria a terrenys veïns que ja pertanyen a l'Hospital.

Obres de construcció i rehabilitació

Àrea General

L'obra més important en curs és el nou bloc quirúrgic, que ocupa espais dels antics quiròfans de les plantes 3, 4 i 5. S'estan preparant els nous enllaços horitzontals entre les unitats assistencials, que permetran la diferenciació de circuits de moviment de persones i pacients.

Durant el 2010 s'han finalitzat les obres d'ampliació de la zona d'Urgències (945 m², P1), la Unitat d'Investigació en Teràpia Molecular del VHIO –que ha tingut el suport de "la Caixa"– (868 m², PB) i la nova àrea d'extraccions (336 m², PB). També s'han iniciat les obres per a les noves unitats d'Ictus, Son i Neurorehabilitació.

Àrea Maternoinfantil

Aquest 2010 s'ha finalitzat l'obra i les instal·lacions de la nova UCI Pediàtrica (1.229 m², PS), que es dotarà d'equipaments el 2011.

Recerca

S'ha inaugurat l'edifici modular anomenat Collserola (2.355,30 m²) del Vall d'Hebron Institut de Recerca i s'ha iniciat l'estudi del nou projecte de la Unitat d'Assajos Clínics (803 m²) de la planta 13 de l'Àrea Maternoinfantil.

Centre d'Esclerosi Múltiple de Catalunya (CemCat)

La primera fase del projecte CemCat (17.99,95 m²) s'ha iniciat a l'estiu del 2011 amb la participació de l'ICS. La segona fase, prevista per al 2011, serà finançada conjuntament per la Fundació d'Esclerosi Múltiple (FEM) i "la Caixa".

Central elèctrica i xarxes

S'han iniciat les primeres fases de la nova xarxa elèctrica de l'Hospital. El projecte té una configuració de doble anell de mitja tensió (normal i d'emergència), inclou centres de transformació i quadres nous de distribució en baixa tensió. S'han iniciat també obres i instal·lacions per als nous grups

d'emergència, i s'ha aprovat i signat un conveni que permetrà a l'Hospital disposar d'una central de cogeneració l'any 2012.

Sistemes de la informació i les comunicacions

Projectes estratègics

- Suport a les iniciatives estratègiques i organitzatives de l'Hospital i de desplegament organitzatiu de les TIC del Centre Corporatiu.
- Revisió i consolidació del model de servei d'informàtica post-ARGOS, i reducció i estandardització del mapa de sistemes.
- Suport al desplegament dels sistemes Gacela Care i Silicon.

Altres projectes

- Integració de sistemes departamentals.
- Migració del sistema d'autenticació del Parc Sanitari Pere Virgili.
- Evolució de l'entorn de Datawarehouse i Balanced Score-Card.
- Evolució i desplegament del sistema de seguiment de pacients.
- Nou sistema de gestió de biberons.
- Suport al sistema de gestió de pròtesis (Dayane).
- Programari de gestió de recursos humans, GIRHA, per a la gestió de guàrdies mèdiques.
- Nou *call center* d'Informàtica (veu IP).
- Nou sistema de seguretat perimetral (internet i correu).
- Desenvolupament del nou sistema de gestió d'identitats dels professionals (menjadors, llenceria i sistemes d'informació).
- Desplegament de la Wi-Fi a les zones d'hospitalització per a l'activitat assistencial.
- Nou sistema de missatgeria integrada per al Vall d'Hebron Institut de Recerca.

Gestió econòmica

La despesa corrent de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron l'any 2010 ha estat de 632,1 milions d'euros. Si es comparen els indicadors econòmics de l'any 2010 amb els de períodes anteriors s'observa una tendència a la millora en l'àmbit de l'eficiència en la gestió i en el de la solvència econòmica.

Així, la reducció de la despesa en un 2,01% respecte a l'any anterior, juntament amb la relativa estabilitat en el nivell d'activitat (per exemple: disminució del 3,5% en les altes, augment del 2,8% de primeres visites i reducció del 7,4% en la reiteració de visites, i disminució de l'1,2% en intervencions quirúrgiques programades) indiquen, en conjunt, un nivell superior d'eficiència.

D'altra banda, la facturació de 581,1 milions d'euros l'any 2010 equival a un creixement del 8,1% sobre l'any anterior. És una evolució significativa, tenint en compte el context d'estancament de l'activitat hospitalària en què es produeix. Cal destacar la incidència en aquesta millora de la progressiva estabilització dels sistemes d'informació del

SAP Economicofinancer i del SAP Assistencial, però també de la contínua millora de l'eficàcia en el registre i la facturació de l'activitat hospitalària.

La contenció de la despesa i l'augment de la facturació expliquen l'augment del coeficient de cobertura (relació entre facturació i despesa) que del 82,8% l'any 2009 creix fins al 91,9% l'any 2010.

Durant aquest any s'ha iniciat la millora del procés de la logística de pròtesis als blocs quirúrgics de l'Àrea de Traumatologia i Rehabilitació, i també la integració d'aquest procés i dels sistemes de dispensació automàtica de material sanitari en els sistemes SAP Economicofinancer i Assistencial. Cal destacar que s'ha incorporat la gestió de l'Hospital Universitari de Bellvitge a la Unitat de Serveis Compartits de Comptes a Pagar i Proveïdors de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron, i s'ha completat la posada en funcionament de la normativa de la Generalitat de Catalunya amb relació a l'arxiu definitiu de documentació oficial.

Execució del pressupost

Hospital Universitari Vall d'Hebron

641.936.479,34 euros

Font: Direcció Econòmica i d'Organització de l'ICS.

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut
Hospital Universitari Vall d'Hebron
Pg. Vall d'Hebron, 119-129
08035 Barcelona
Tel. 93 489 30 00 / 93 274 00 00
comunicacio.imatge@vhebron.net

Coordinació: Gerència i Unitat de Comunicació de l'Hospital
Universitari Vall d'Hebron

Realització: hores.com

Disseny gràfic: www.victoroliva.com

Fotografies: Arxiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron
i Josep M. Ardévol

il·lusió
servei públic
responsabilitat
innovació
compromís
respecte
integritat canvi
confiança
implicació
seguretat sostenibilitat
competència equitat
sensibilitat
cooperació

Memòria Institut Català de la Salut

Hospital Universitari
Vall d'Hebron